

Ugeskrift

for

Norske Landmænd,

udgivet af J. Schrøder.

N° 22.

Lørdagen den 28de Mai 1859.

3^{die} Marg.

Indhold.

Bærums og Aflers Landboforening afholdt Møde i Sandvigen den 23de Mai. — Gjødselefs Tilberedning og dens Anvendelse paa forskellige Jordarter. — Inden- og udenlandske Efterretninger.

Bærums og Aflers Landboforening afholdt Møde i Sandvigen den 23de Mai.

Bestyrelsens Formand, Schrøder, foredrog Bryggerisagen, (Anlæg af et Ølbryggeri i Sandvigen med Landmænd til Aktiehavere) der ikke havde vundet den forudsede Fremgang gennem Aktietegning. Bestyrelsen foreslog derfor at Sagen endelig skulde henlægges, hvorved Landboforeningen ogsaa undgik længere at staa som hemmende Konkurrent over for Privatfolk, som muligens kunde have i Tanke at anlægge et Ølbryggeri. Paa en Enkelt's Udtalelse, at Bestyrelsen ogsaa burde interessere sig for Sagen, om Aktiefelskabet kom til at bestaa af nogle Faa, henviste Formanden til Subskriptionsindbydelsen, hvori var fremstillet de Grunde, som havde bevæget Landboforeningen til at optage Ideen. Alene som et Foretagende, der var beregnet paa at stifte ligeligt udbredt Gavn blandt Landmænd sorterende Sagen under Foreningen; hvis derimod enkelte Penge-mænd skulde i Lighed med de allerede bestaaende Bryggerier dele den hele Gevinst, maatte Foretagendet være Landboforeningen og dens Bestyrelse uvedkommende. Beslutet: Sagen henlægges endelig.

Bed Hofstmødet 1858 besluttedes anskaffet en Lørfemaskine for tærstet Korn. Maskinen, en 6 Alen lang Cylindere i helvendende Stilling, hvorunder Jd opgjøres, findes beskrevet i „Ugeskrift for norske Landmænd.“ Dens Fordele er af Opfinderens angivet at bestaa i, at den er transportabel, fordrer simpelt Brænde og udretter meget Arbejde i Forhold til den anvendte Arbeidskraft. Maskinen blev forarbejdet ved Bærums Jernværk og paa dette Møde forevist Forsamlingen. Med Fragt og Stillingstræk kom den paa omtrent 9½ Specie. Den besluttedes sat i Laan blandt Foreningens Medlemmer.

Fra Bærums Værk var desforuden nedbragt Prøver paa forskellige Slags solide Jernspader,

der leveres efter Christiania Priser, samt en Høftelsemaskine med een Kniv for mindre Brug. Høftelsemaskinen gik meget let og lod til at tilfredsstille de Fordringer, som i Forhold til dens Pris kunde stilles til den. Den koster 10 Species.

Formanden foredrog derpaa i Udbrag en Opsats om Poteteshygen og Muligheden af at undgaa den, som har staaet at læse i Ugeskriftets No. 18, 19, 20 dette Aar. Af sjelden Vigtighed er de Oplysninger om Resultater, som man gjen-nem storartede og ihærdige Forsøg er kommen til i England. Man er i Korthed kommen til Erfaring om, at Sygdommen skrider sig udelukkende fra Luften, at den er af svampagtig Natur, at alle Sorter Gjødsele virker stabeligt med Undtagelse af Kalk og Salt, at de mest tidlig modne Poteter udelukkende bør dyrkes, at under Forsøgene Poteter aldrig fik Sygen, naar de var bedækkede med mindst 3 Tommer Jord, at man maa være forsigtig med Hyppingen, der ofte bringer Poteterne i for nær Forbindelse med Luften og at gjentagen Haandhypping med fin Jord er et af de virksomste Midler mod Poteterens Udelæggelse. Den japanske Vilde (Lilium lancifolium) har man i England tagttaget faar Sygdommen netop tre Uger før Poteterne. Den sættes derfor ud ved Potetesagrene og tjener som et Værk for Landmanden, at han titide kan have Opmærksomheden henvendt paa Poteterne og søge at redde dem. Bestyrelsens Medlem Cand. Brodtkorb paa Kjørbo lod fremvise et Exemplar af denne Plante, hvoraf han var i Besiddelse af saa mange, at nogle kunde afstaaes om ønskedes. Planten og dens Egenkab vakte megen Opmærksomhed, og det bestemtes, at den skulde udsættes paa forskellige Steder, samt Underretning gennem Ugeskriftet gives, straks den blev angreben.

Under Diskussionen oplyste Eistein Ringi, at han hvert Aar skar Potetesgræsset titide, og havde derved været heldig nok til at undgaa Sygdommens videre Udbredelse. Dette stemte ogsaa med den engelske Jagttagelse. Forfatteren anfører nemlig, at han paa en Reise i det sydlige England saa en Landmand ivrig beskæftiget med at optage sine Poteter førend den rette Optagningstid. Ved Samtale med ham ytrede han følgende: „Sygen har nu angrebet Potetens Blade. Derfra gaar den lidt efter lidt ned mod Stilkene, men endnu hurtigere bliver selve Knollerne angrebne, hvis der kommer Regn, som vasser Sygdommen fra

de smittede Blade ned i Jorden. Indtil nu har det været tørt Veir, siden Sygen angreb Bladerne, men kommer der stærk Fugtighed eller Regn, saa er selve Poteterne ustandselig fortable. Jeg skynder mig derfor med at grave dem op." Giskein Kingi bemærkede, at da den japanse Lille var sagt at blive angreben allerede i Juli, saa vilde det hos os være for tidligt at optage Poteterne allerede da, fordi de endnu ikke vare modne, ligesom de under Sommervarmen let kunde raadne i Kjelderne. Men for at hindre Smitten fra med Regn pludseligen at trænge fra Bladene ned gjennem Jorden til Knollerne var det bedst at afskjære Potetesgræsset, saasnart Lillen blev angreben. Heri fandt han almindeligt Medhold.

Under en Diskussion om Gradet og Zradet Byg fremkom der tildeels afvigende Erfaringer. Medens en Landmand i Bærum havde fundet Zradet Byg at trives bedst paa tung Jord, modsigedes dette af Andre ligesom den engelske Erfaring er, at Zradet Byg ensfer let Jord. Alle vare enige i at Zradet Byg i Regelen fordrer 14 Dages længere Aar end Gradet. Johan Haslum fra Haga oplyste, at det Zradige Byg paa nævnte Gaard havde paa gjødslet Jord givet 27 Fod og en Bægt af cirka 200 T pr. Tonde, men det var ham ogsaa bekendt, at en Mand i Nas Sogn paa ugjødset Jord kun havde opnaaet 160 T pr. Tonde. Gradet Byg havde paa Haga i samme Slags Jord som det Zradede og i samme Aar kun givet 9 a 10 Fod.

Som tilstræffelig Udsæd ansattes for Zradet Byg en Skjæppe pr. Maal.

Hireradet Byg var paa Formandens Forespørgsel ikke prøvet i Sognet. Denne Bygfort staar ogsaa i det skotste Jordbrug nederst paa Listen af alt Slags Byg.

Gjødselens Tilberedning og dens Anvendelse paa forskjellige Jordarter.

(Fortællelse fra No. 21).

En anden og ikke saa ganske vigtig Rilde til Gjøbning afgive de rent dyriske Stoffe. Saa-danne ere styrkede Dyr, bedærvede Fiske, Affald fra Slagterhusene, Kjøffenet, Garverierne, Skomager- og Sadelmagerværkstederne, Lim- og Sæbesyderierne. Disse bør fra Tid til anden samles, og enten, blandet med sædvanlig Gjødsel, blive bragt paa Komposthobene, eller ogsaa strax nedploies, og ville da ikke unblade at vise deres velgjørende Indvirkning. Lord Meadowbank siger: En eneste styrket Hest, som ellers vilde forpæste Luften ved sine Uddunstninger, laaber sig meget fordelagtigt anvende til dermed at forvandle 400 Cir. Myr- eller Torvjord til den fortrinligste Gjødsel.

Som bekendt bestaar den dyrkbare Jord af

organiske og uorganiske Bestanddele. Under organiske Bestanddele forstaa vi de vegetabiliske og animaliske Stoffe, som til en vis Dybde ere blandede med eller ligge over Markens egentlige Grundbestanddel, som enten er Sand, Ler, Kalk eller en Blanding af de to eller alle tre Dele. Organiske Bestanddele ere uomgængelig fornødne for Planterlivets Vedligeholdelse, idet de Dele, hvoraf de bestaa, kunne forvandles til Plantenæring. Disse Bestanddele meddele det Jordlag, hvori de findes i nogen Mængde, en mørk Farve, og dette Lag kalde vi Madjord, Muldjord (Humus). Diemmedet med Gjøbningen er at forstærke Madjormængden. Dog tør man intet Djeblisk være af den Mening, at alene Forøgelsen af Jordens organiske Bestanddele ogsaa betinger dens Frugtbarhed; thi denne afhænger ligesaa meget af deres Tilstand som af deres Mængde. Af det nøiagtige Hensyn til begge disse Omstændigheder tilsammentagne beror ganske Følgen af Landmandens Dyrkningsforetagender. Undergrundens Bestaffenhed er som bekendt af uhyre Indflydelse paa Vegetationen. Vilde vi f. Ex. bringe vor Gjødsel paa reen Sand eller Lere, saa vilde dette omtrent være det samme som om vi vilde gjødsle den arabiske Ørken eller Polernes Ismarker; thi Sandet mangler den Tæthed, som er nødvendig for at tilbageholde de flydende Dele af Gjødselen eller dens Salte, saa at de synke ned gennem Sandet saa dybt at de ikke kunne naaes af Planterødderne eller de forflygtige i Luften, medens i det andet Tilfælde den rene Ler ikke er porøs nok til at indsuge og bortskaffe den overflødig Bædsle, som allerede i og for sig selv ved sin Tilstedeværelse, som ogsaa ved hæmmet Tilgang af atmosphæriske Indvirkninger er hoist skadelig for Vegetationsprocessen. Deraf følger, at Landmanden fremfor Alt maa gjøre sig nøie bekendt med Jordbundens Natur i Almindelighed, som i Særdeleshed med sin egen, for at han med Omtanke kan bringe de Midler i Anvendelse, som er mest passende til at forøge dens produktive Kraft, og for ikke at anvende Arbejde og Beføstning paa Foretagender, der dog tilfodt ville medføre Tab.

Blandingsforholdene i de mest produktive Jordarter ere ifølge nøiagtigt anstillede kemiske Analyser omtrent følgende: 60 pCt. Sand, 16 pCt. Perjod, 3 pCt. Kalk, 7 pCt. Jernoxyd og Brunstenjord, 7 pCt. Humus, 3 pCt. Potasse, 1 pCt. Soda, 1 pCt. Magnesia. Chaptal siger: Resultatet af Undersøgelse have vist, at en stor Del Kiseljord (Sand) indeholdes i de bedste Jordarter, hvilken Bestanddel gjør Jorden let og bekvem at bearbejde og tilsteder den overflødig Fugtighed frit Aflob nedad. Ved Analyser af mindre god Jord finde vi, at deres Frugtbarhed aftager i det Forhold, hvori den ene eller anden af de 3 Hovedbestanddele, Sand, Ler og Kalk har formeget overhaanden, og at den bliver Mul hos os, hvori den ene Bestanddel findes saa overveiede, at den aldeles tilintetgjør de øvriges Virkning, om end disse findes. Det gjensidige Forhold, hvori de bør findes, retter sig efter Klimatet, Beliggenheden og den Frugtart, som derpaa skal dyrkes.

Kalk og Kalk bør have Overvægten i fugtige Egne, hvormod Lerjordens Gehalt bør være større i de tørre, hvor Jordens skraa Stilling desuden begunstiger Vandafløbet. Kunns en Blanding af alle 3 Jordarter afgiver en meget god Jordbund.

I det ovenfor Sagte ligger det Punkt, hvorfra Landmanden maa udgaa, dersom han vil gjenføre sine Forbedringsplaner. Herfra maa han overskue sin Virksomheds Kreds, idet han omhyggeligt undersøger sin Jordbunds forskjellige Bestanddele og skaffer sig Kundskab om de forskjellige Forholde, hvori de findes forenede, saavel som om Grundens fysiske Bestaaffenhed, og herfra vil han da være istand til at bestemme den Rettesnor, efter hvilken han skal lede sine Forbedringer.

Er han en nogenledes opmærksom Jagttager, saa ville snart følgende Bemærkninger paatrænge sig ham:

1) Et Overmaal af Sand- og Kalkjord gjør Jorden for porøs og lader Gjødningsstoffene altfor let synke igjennem, Sæden ligger lettelig af Torke, Landmandens Haab om fordelagtig Høst skuffes og alle hans Bestræbelser for en lønnende Dyrkning forspildes.

2) Et Overmaal af Lerjord derimod gjør Jorden for tæt, hindrer Fugtighedens Gjennemgang fra Overfladen af, saaat Vandet om Foraaret bliver staaende derpaa, medens om Sommeren den frugtbargjørende, kvægende Dug ikke kan trænge gjennem den forhærdede Jordforpe, og til enhver Aarstid er den velgjørende Indslydelse af Sol og Luft paa Planternes Rodder forhindret. Paa en saadan Jord er ethvert Gjødningsstof uden Virkning, og Landmandens Arbejder ville forstørstedelen blive frugtesløse.

3) Ved en hensigtsmæssig Blanding af de forskjellige Jordarter er man istand til at danne en Jordbund, som er tilstrækkelig varm og let, og uden Skade taaler Atmosfærens forskjellige Omstændigheder, da den i den fugtige Aarstid tilsteder Regnen fri Gjennemgang — i den tørre begjærligt indsuger Duggen og gjør Jorden modtagelig for Solens og Luftens velgjørende Indslydelse, drager Nytte af Gjødselen og yder Landmanden rigelig Løn for den anvendte Møie.

Den driftige Landmand maa, naar han har opfattet disse Bemærkninger, hurtigt komme til den Overbevisning, at det staar til ham at fuldbringe, hvad Naturen har ladet ufuldendt, og da strax stribe til Værket, for efter det Mønster, som Naturen selv har givet ham, ved en passende Forbindelse af de til hans Naadighed staaende Jordarter tilsidst at give de mavreste Dele af hans Eiendom ligesaa stor Produktionskraft, som Naturen har skænket de federe. I de fleste Tilfælde vil man maafe ikke finde det hensigtsmæssigt, at foretage denne Blanding umiddelbart ved at fjøre Jorden fra den ene Mark over paa den anden, men man vil gjøre bedre i at lade Jorden tage Omveien over Kvæet eller Gjødselpladsen, d. v. s. at blande den der med en vis Del vaad eller tør Gjødsel, og da først bringe den ud paa det Jord-

stykke, som man agter at forbedre. Flere have forsøgt denne Fremgangsmaade i det Store med det bedste Udsald, og de velgjørende Frugter af dette System have været saa isinesfaldende, at de ere komne til den Overbevisning, at for en let Sandjord har to Læs lerholdig Jord, blandet med et Læs god Gjødsel, været af større Nytte end 3 Læs ren Gjødsel, bragt umiddelbart paa Stykket. For tung lerholdig Jord vil en lignende Behandling med stærk sandholdig Lere, som blandes med Gjødsel frembringe ligesaa gunstige Følger.

Fugtige og vandhyge Stykker skal man overhovedet ikke gjødsle. Udtorrer man dem kun behørigt, saa vil man i de fleste Tilfælde finde, at de ikke behøve nogen Gjødsel, da Jorden allerede isorveien er svanger paa en Mængde nærende Stoffe, som imidlertid formeblst Overmaal af Fugtighed ere blevne holdte i uoploselig Tilstand, som først kunne opløses under passende Forholde, og meddele da gjerne det udtørrede Stykke en stor Frugtbarhed. Skulde imidlertid paa Mark af den ovenbestrevne Bestaaffenhed en Gjødsling desuagtet blive nødvendig, saa maa man allensals, hvis man vil have sine derpaa anvendte Omkostninger godtgjorte, lade Udtorringen gaa isorveien.

Hvad der nu er bleven fremsat, maa, som jeg haaber, have givet mine Herrer den Overtydning, at den lykkelige Følge ikke alene er begrundet i Gjødselens Mængde og Bestaaffenhed, men at ogsaa Anvendelsesmaaden kommer i Betragtning, og at Gjødslen overalt maa være afpasset efter Jordens eiendommelige Karakter og Bestaaffenhed. Af denne Hovedgrundsaetning lader sig med Hensyn, til de saakaldte nærende eller organiske Gjødselarters Anvendelse udlede et Antal fuldkommen praktiske Regler, hvoraf følgende ere de vigtigste:

1) Jo ringere Mængden af det organiske Stof er i Jordbunden, desto større maa Mængden af den anvendte Gjødsel være — og anvendt. En svag Gjødsling paa en allerede udpint Jord, og en stærk Gjødsling paa en allerede isorveien meget produktiv, er lige uformuistigt. Den første er utilstrækkelig ikke alene til at meddele Jorden en længervarende Frugtbarhed, men den vil endog ikke lønne sig med Hensyn til første Aars Høst; den anden er nyttig, da Sæden uden dette allerede af Jorden selv vil modtage det nødvendige Næringsstof.

2) Jo tungere, fugtigere og koldere Jordbunden er, desto lettere, tørrere og varmere bør den anvendte Gjødsel være. Meget passende er her Heste- og Faaregjødsel, som endnu ikke har brændt. Chaptal siger: Dyrsk Gjødsel udvikler isølge sin Bestaaffenhed og den Sjæringsstilstand, hvori den befinder sig, mer eller mindre Varme; den endnu ikke brændte er varmere og bliver det ogsaa længere Tid end de øvrige Arter. Heste- og Faaremøg er lang varmere end Komøg; sort og brun Gjødsel varmere Jorden mer end Kalk og Mergel.

3) Jo lettere, tørrere og varmere Jordbunden

er, desto stærkere, frugtbare og mindre varm Gjødsel maa man anvende; derhen horer Komog, Svinemog og Kompostgødning. Den Omstændighed, at den lette Jord lider meget mere af Tørke, skulde ikke alene bringe Landmanden til at anvende den største Omhyggelighed paa Valget af en passende Gjødsel, men ogsaa paa at den blev paa det nøiagtigste blandet med Jorden, idet Dndet formeres end yderligere, naar Gjødselen ligger klumpevis. Maadelig Mængde af saavel dyriske som Plantegjødsel blandet med Jorden paa en passende Maade, vil formere dens Fugtighed, idet den forstærker dens Indsugningskraft. Anvendt i Overmaal, eller naar den faar blive klumpevis sammen, frembringer den netop det Modsatte.

De samme Bemærkninger i Henseende til Gjødselens Art og Mængde finder ogsaa deres Anvendelse der, hvor der handles om en Overgødning (dersom man overhovedet vil anvende en saadan) paa Udsæd, som skal hyppes.

- 4) Jo mere svampet Majsjordstørpen og jo løsere Undergrunden er, desto nærmere Overfladen maa Gjødselen komme til at ligge, for at hindre en for hurtig Nedsynten. Vi maa dog her tage os iagt, for at vi ikke, idet vi bevare den ene Fod for Vandet, stikke den anden i Jlden; thi naar vi paa den ene Side lade Tab derved, at Gjødselen synker, naar vi ploie den for dybt ned, saa sker det Sidste ligeledes, naar vi lade den ligge altfor grundt, ved Jordunstning. Det bedste vil være at give Gjødselen saameget Jord til Bedækning, som er fornødent for at unddrage den for Luftens umiddelbare Paavirkning, uden dog at bringe den saa dybt ned, at Planterødderne ikke kunne naa dem.

- 5) Jo vanskeligere Jordsmønnet lader Fugtigheden trænge gjennem, naar Undergrunden er fast, desto dybere maa man bringe Gjødselen ned, og desto nøiagtigere maa man blande den med Jordsmønnet, for at Luft og Sol desto friere kunne indvirke paa Jorden, for at den skal blive lettere at bearbejde, for at give Planterødderne friere Spillerum og for at forebygge Overmaal af Både i fugtige Somre, og Udtørrelse i de tørre. Den atmosfæriskste Luft, som ved denne Slags Jordarter for en stor Del er hindret Afgang, udøver nemlig en betydelig Indflydelse paa Planternes Væxt derved, at den 1) meddeeler Jorden Atmosfærens Temperatur, 2) at den ved Oplosning af de i den indeholdte Bestanddele tilfører Planternes Næringsstof, 3) at den bringer de i Duggen værende forskellige befrugtende Stoffe til Planterødderne. Chaptal siger: Det Jordsmøn, som let forandres ved Duggens Indflydelse, er bedst skikket for Planterødderne, paa den ene Side fordi den ved at begunstige deres fri Udbredning formerer Plantens Fæstepunkter, paa den anden Side fordi den kan hente sin Næring fra en større Omkreds.

- 6) Paa uforholdsmæssigt sand- og kalkholdige Marker skal man blande Gjødselen med Leerjord eller fed Muldere, for at give Jorden mere Fasthed ved et mere bindende Overtræk. Tilstedeværelsen af en vis Grad Fugtighed, som disse Jordarter sædvanlig ikke besidde, er nødvendig 1) for ved den Surestof, som de indeholde, at ægge Planternes Livsvirksomhed, 2) for ved dens oplosende Egenstaber at befordre Oplosningen af de i Jordbunden værende Plantestofte og bringe dem til Planternes finere Organer. Johnston siger i sin Agriculturnotiser: Det er en almindelig Jagtagelse, at ingen faste Substantier af nogen somhelst Slags optages af Planteorganerne, og at kun saadanne, som enten ere tilstede i flydende eller Gasform blive indtagne af Cellevævet, hvoraf Planternes Rødder eller Blade ere sammensatte.

- 7) Til Jord, som indeholder uforholdsmæssig Mængde Leer, skulde man blande Gjødselen med Sand for at gjøre den løsere, forøge dens Varme og gjøre den tilgængeligere for Luftens velgjørende Indflydelse.

- 8) Virkelig vaad Jord skulde (man aldrig gjøde uden foregaaende Uddigning. Enhver fordampende Fugtighed binder nemlig og tager med en stor Del Varme for at gaa over i Dampform. Tænke vi os to Marker ved Siden af hverandre, hvoraf den ene er fugtig, den anden tør, saa vil af den første altid udvikles de fleste Damp og denne derfor være de koldeste. Det eneste Middel derimod er at bortskaffe Fugtigheden ved Uddigning. Den første Virkning, som denne Operation har paa Jordhyffet, vil være, at det synes at være blevet hensat i et varmere Klima, under en mildere Himmel, og vil derfor bringe andre Frugter til Modenhed og give rigere Høst. Man kan ikke lægge formegen Vægt paa Temperaturens Forholdelse paa en fald og fugtig Jordbund. Johnston siger: Vandets Evne at opløse faste Legemer forøges ved Varme, og denne Omstændighed kunne vi, i Forbindelse med andre Aarsager, tilskrive den etendommelige Velstand og overordentlige Frødigthed ved Tropelandenes Plantebringelser. Varmen gjør Safterne mere flydende og beforder deres Omlob, Kulden fortætter dem og bringer dem til at standse. Alene Varmen er det, som, idet den beliber Planteorganerne, sætter Planterne istand til i sit Indre at tilberede den Næring, som de modtage.

Gjødselens Forhold til Planternes Rødder og dens særegne Virkning paa forskellige Værter og Frugtclasser bringer os til at give følgende Tillægsregler.

- 9) Jo dybere en Planterødder trænger ned i Jorden, jo dybere maa man ogsaa bringe Gjødselen, og jo mere overfladisk Rødderne ligge, desto grundere. Da Planternes Indsugningsapparater ligge fornemmelig i Røddernes Spidser, saa er det klart, at for

at sætte dem istand til at drage den størst mulige Fordel af Gjødselen, denne bør fordeles i Jorden overensstemmende med Rodstillingen af den derpaa dyrkendes Sæd.

10) Mængden og Godheden af den anvendendes Gjødsel skulde omhyggelig afpasses efter den Plantearts Natur, hvortil den er bestemt, om den nemlig bruger megen eller ringe Næring, om den kræver en særegen Jordart eller et særeget Slags Ernæringsystem. Forstjellige Plantearter, f. Ex. Mais, kræve en Mæsse Næringsstof, som vilde overmætte og ødelægge de finere Kornsorter, nogle skyde yppigt i en kold og fugtig, andre i en tør og varm Jordbund, andre igjen have en besynderlig Følsomhed for de Dunster, der opstige af gjærende Gjødsel, nemlig de som have lange Pælerødder og kjødet Stængel, andre elste Ammoniak, f. Ex. den røde og hvide Klover, andre en kalk- og sandholdig Jord, f. Ex. Hvede og Potetes, andre en saltholdig, f. Ex. Asparges.

11) Den anvendte Gjødsning bør med Hensyn paa Kvantiteten altid være tilstrækkelig til at give Planterne deres fuldstændige Udvikling og kraftigst mulige Væxt. Det er en meget mærkbar og vigtig Oplysning i den nyere Videnskab, at Planterne ved Hjælp af deres Blade optage en stor Del af deres Stoffe, og at Stammen og Roden rette sig efter Bladens Mængde, Fasthed og Frødhed. Derfor vil Kvantiteten af organiske Substanter, som Planten optager af Luften, i enhver Plante være desto større, jo hurtigere dens Væxt i Almindelighed er.

12) Ubrændt Gjødsel skulde i Almindelighed anvendes ved Rodfrugter, som hyppes, — brændt og Kompostgjødsel derimod ved finere Korn- og Græsarter. Grunden til denne Regel er, at medens Kartofler, Roer, Turnips o. s. v. i høi Grad drage Næring til sig af de kraftige Gasarter, som opstige af den gjærende Gjødsel, ville derimod ved de finere Kornarter disse Gasarter bewirke en overdreven Væxt i Halmen, saa at Sæden kommer til at lægge sig. Planten erholder i dette Tilfælde mere Næring end den kan fordoie, den bliver saaatlige for fed, dens Temperatur bliver løs, blød, svampet og udygtig til at give Produktet den behørig Tæthed.

At man aldrig skulde lade Gjødselen gjøre undtagen i Jorden eller i vel beskyttede Kompostdynger, godtgjøres ved følgende Kjendsgjerninger. 1) Den begyndende Gjæring kan ikke finde Sted uden at en Del af Gjødselens flygtige Stoffe, Kulsyre og Ammoniak, bortgaar, og dog skylder Gjødselen fornemmelig den sidste sine nærende Egenskaber. 2) Under Gjæringen i fri Luft er Gjødselen bestandigt udsat for Tab ved Udludning og Udtørring. 3) De finere Kornsorter fordrer ikke at Gjæringprocessen allerede skal have fundet Sted i Møgdyngen; thi naar de, som altid burde være Tilfældet, følge paa Frugtsorter, hvortil Hoppeløven er anvendt, saa finde de den til

disse anvendte Gjødsel netop i den passende Oplosningsgrad, en ren Bevinst, som allerede blev forberedt den foregaaende Høst.

Om endnu en i Gjæring værende Gjødsel bør anvendes paa Overfladen, er et Spørgsmaal, angaaende hvilket de dygtigste Landmænd endnu paa langt nær ikke ere enige. Den rigtige Afgjørelse heraf afhænger efter min Formening af følgende Omstændigheder:

1) Af den anvendte Gjødsels Bestaffenhed, 2) af Jordbundens Bestaffenhed, hvorpaa den skal blive benyttet, 3) af Sædeartens Natur, 4) af den Aarstid, hvori Gjødsningen foregaa.

ad 1. Naar den anvendte Gjødsel er Kompostgjødsel, eller naar Gjæringen allerede har ytre sin Virkning paa den, saa er der Intet, der egentlig strider mod dens Anvendelse; thi de gasartebe Uddunstninger have allerede fundet Sted, og den er saaledes sikret for Atmosphærens fordævelige Indvirkning; ogsaa af Udludning er intet at befrygte, da netop den er det bedste Middel til at bringe Gjødselens opløselige Dele i Bevægelse med Planternes Sugetrævler.

ad 2. Naar Jorden, hvorpaa Gjødselen skal anvendes, er til en vis Grad porøs nok, saa er det jo desto bedre, jo nærmere den ligger i Overfladen, uden dog derfor at være udsat for Atmosphærens Indflydelse; thi det er klart, at de nærende Bædster i en saadan Jordbund meget snart ville synke saa dybt ned, at de ikke ville komme Rodderne tilgode, derfor man fra Begyndelsen af vilde lægge Gjødselen for dybt.

ad 3. Naar den Sædart, hvortil der gjødes, lees, bestaar af finere Kornarter eller Græsarter, saa vil Gjødselens Anvendelse paa Overfladen (for Korn bliver den naturligvis nedharvet) for Diebliffet ytre en større Virkning, end enhver anden Anvendelsesmaade, idet Roddernes Sugetrævler, som ligge tæt ved Overfladen, lettere kunne komme til deres Næring. At naturligt Græsland paa denne Maade giver en langt rigere Høst end ved andre Midler, kan vel neppe være Tvivl underkastet.

ad 4. Naar den anvendendes Gjødsel er Sommergjødsel, som maa blive udført, saa har denne Anvendelsesmaade endnu en anden Grund for sig. Da denne Gjødsel bliver udbredt efterat den største Sommerhede allerede er forbi, vil Gjæringen og Jordunstningen kun være ringe; Regn og Sne, som i de følgende Maanedre falder paa Jorden, vil enten vasse den ned i Jorden eller sammenhobe den saaledes om Rodderne, at den er istand til at beskytte disse for Atmosphærens ødelæggende Indvirkning i den paafølgende kolde Aarstid.

Endnu et Ord angaaende denne Gjenstand. Vi ere endnu ikke saa bekendte med de Forholde, hvori Planterne staa til Atmosphæren som Ernæringskilde, som med dem, ved hvilke Planterne drage deres Næring af Jordbunden, og Agronomen vil maaste under sin videre Fremadskriden forklare de Kjendsgjerninger, at Gjødselen anvendt paa Overfladen, ved at ytre en umiddelbar og mægtig Indvirkning paa Planternes Blade og paa

denne Maade betinge en forøget Indsugning af nærende Stoffe af Athmosfæren, nyter mere end naar den bliver dybt nedarbejdet, om den end paa hin Maade er mere udsat for det Tab, der opstaar ved Jordbunftsning. (Fortsættes).

Jndlandet.

Christiania. Hs. Maj. Kongen har været plaget af Koldfeberanfald, men er nok nu igjen bedre, da Bulletinerne have ophørt at udkomme.

— Forleden Dag faldt en beruset Gaandværker om paa Gaden og fik et saa heftigt Stød paa Hagen, at han efter et Par Dages Forløb blev bevidstløs og døde. Der var sandsynligvis Brud af Hjerne-skallen, som bevirkede hans Død; men Obduktion blev ei tilladt.

— I Tirsdags blev en Mand dræbt paa Jernbanestationen hersteds, nemlig en Handelskarl fra Hallingdal. Han havde lagt sig med Hovedet paa en Jernbanestemme inde i en af Jernbanens Vognflurer, og blev overkjørt af Vognen, saaat hans Hals og Hoved knustes. Man maa antage som mest sandsynligt, at han i Druffenstab, uvidende om Faren, havde lagt sig der.

— En Suedlermester her af Byen er i disse Dage sporløst forsvunden. Han savnedes i sin Bopæl om Morgenen den 4de Mai, da hans Seng ved Tjenestepigens Indtrædelse i hans Værelse fandtes tom, dog med Spor af, at han havde ligget i den. Han har senere, uagtet hans Børners og Bekkendtes Efterfølgninger vidt og bredt ikke været at finde.

— En indenbys Telegrafindretning er for nylig bragt istand, der har til Formaal at sætte Politikammeret i Telegrafforbindelse med dets Afdelinger paa Grønland og Sagens, samt med Brandvægten, ligesom der ogsaa kan telegraferes til Hovedvægten og til Kongens Udflugt paa Fæstningen, forat give Signal i Ildbrandstilfælde.

— En saakaldet Husflidskole er i disse Dage grundlagt til Optræning af kvindelige Individuer, der have betraadt Laikens Bane, men senere vist Anger og Lyst til at forlade den. Planen til denne Indretning er udgaaen fra en af Rigshospitalets Overpleiersker, der henvendte sig til enkelte Mænd og Damer, som satte sig i Spidsen for Anliggendet, og ved Tilflugt af endel private Folk kom Stiftelsen istand kort efter Paaske d. N. Den er bleven kaldt „Husflidskole“, fordi dens Plan væsentlig gaar ud paa at give de Individuer, som optages i den, Undervisning i de almindelige Hensættelse for Husflid, saaledes at de, naar de efter en Tids Forløb udgaa af den, lettelt vil kunne faa Arbejde. Efter den lagte Plan og det leiede Husrumms Størrelse vil Skolen kunne optage tolv Elever; for Tiden er der kun tre.

— En fra Bodsøngslet i November f. N. udgaaet Forbryder har fornylig gjort Indbrud og bortstaalet endel Sager paa Grosserer Hestyes Løkke; man kom snart paa Spor efter ham, og efter for-gjæves at have eftersøgt ham paa alle offentlige Steder, begave to Politibetsente sig til hans Bopæl paa Grønland, hvor de forbleve hele Natten. Ansigels-

dende havde imidlertid indfundet sig paa General-konful Hayes Løkke paa Ladegaardsøen, hvor han ogsaa agtede at gjøre Indbrud, men blev greben af Generalkonsulens Foll og bragt paa Politikammeret.

For Hamar og Lillehammer valgtes den 23de d. M. til Repræsentant Rektor Lange (3 St.) og til Suppleant Kjøbmand Samuelsen af Hamar.

For Larviks Amt blev ved Valget i Tønsberg den 18de Mai valgt til Stortingrepræsentanter: 1) Sognepræst G. P. Harbig (44 St.); 2) Gaardbruger N. G. Gjelstad (34 St.); 3) Lensmand D. H. Holten (28 St.) og 4) Gaardbruger J. D. Schjerven (25 St.). Til Suppleanter: 1) Gaardbruger J. U. Mshjem (39 St.); 2) Sognepræst J. H. Otterbeck (33 St.); 3) Sognepræst F. H. Bonnevie (27 St.) og 4) Kaptein-løjtnant C. T. H. Geelmuyden (19 St.).

Fra Larvik berettes den 24de ds. om et Ildbrandstilfælde, som har fundet Sted hersteds, idet en Windmølle, der med tilhørende Møllerbolig var afsurøret for noget over 5,000 Spd., ganske nedbrændte. Skaden skal kunne anslaaes til 4500 Spd. Et ubetydeligt Parti Korn gik ligeledes ned.

Fra Bergen meddes pr. Telegraf, at Stiftamtmand Schjdy er afgaaet ved Døden i Torsdags. Overlæge Danielsen vil da have at møde paa Stortinget i hans Sted.

— En Skovbrand, opstaaet ved Braatebrænding, har ødelagt to Skove, nemlig Selens østre Skov og Strømskoven. De sidste næste Levninger af Skov paa denne Kant ere saaledes tilintetgjorte.

For Molde Kjøbstad valgtes den 21de d. M. til Repræsentant Soldatserfer Horn (3 St.) og til Suppleant Sagerer Paulsen (3 St.).

For Romsdals Amt blev den 24de valgt til Repræsentanter: 1) Gaardbruger Marfot (63 St.); 2) Kirkesanger Olaffen (56 St.); 3) Kirkesanger Haaven (37 St.) og 4) Rand. jur. L. Daa (36 St.). Til Suppleanter: 1) Gaardbruger Mandal (61 St.); 2) Grønningssøfther (53 St.); 3) Stromme (47 St.) og 4) Kirkesanger Bruset (31 St.).

Fra Trondhjem skrives den 18de Mai, at der til det almindelige Landbrugsmøde, som skal holdes der fra 1ste til 5te Juli, ventes som Deltagere flere Fremmede af bekendte Navne, hvoriblandt den svenske Agronom Nathorst. Et Par Hurtigskrivere ere antagne til at optegne Diskussionerne.

Udlandet.

Fra Krigsfluepladsen høves Efterretninger om meget blodige Fægtninger. Monitoren for 22de ds. giver nærmere Billed om Fægtningen ved Montebello den 20de. Franskmændene tælle paa deres Side 5—600 Saarede og Døde. 1 Kommandant og 1 General ere dræbte, 3 Oberster og 2 Kommandanter saarede. Østerrigernes Tab skal udgjøre over 2000 Mand. Keiser Napoleon har begivet sig til Hospitalet i Boghera, hvor de østerrigiske Saarede pleies med samme Omhu som de franske. Med Hensyn til denne Kamp Karakter og Resultat stemme de franske og østerrigiske Beretninger nogenlunde overens, kun er det den Forskel, at disse anføre en

fra Østerrigerens Side foretagen forceret Rekognoscering af Fiendens høire Fløi, hin derimod et formeligt Angreb af Østerrigerne som Foranledning til Kampen. Disse bleve efter fire Timers forbitret Kamp nødte til at opgive Landsbyen Montebello og trække sig tilbage til Pavia og Piacenza, og dette Tilbagetog foregik i den bedste Orden. Den sardiniske Angivelse, at Fienden i fuldt Sprang traf sig tilbage til Stradella, vil man derfor holde for ubegrundet, da saavel franske som østerrigiske Blade henægte det.

En Krigsbulletin af 21de melder, at Fienden med 12—15,000 Mand havde gjort en Demonstration mod den østerrigiske Armes høire Fløi, men som dog ganske er bleven tilbagedrevet. Oberst Seeh's Brigade, 3000 Mand stærk, er bleven angrebet og traf sig fagtende henover til Orsengo. To Brigader truede de Angrebendes høire Flanke og trængte dem bort fra Sessa, hvorpaa Fienden retirerede uden videre Føgtning. — Rekognosceringen ved Montebello har medført, at Fiendens (Frankmændenes) Hovedmagt staar mellem Alessandria og Voghera. I Padveiene ved Stradella bevæge sig anselige østerrigiske Tropper. Flere mindre Føgtninger have fundet Sted.

Novara var ifølge Beretning fra Bern den 22de endnu besat af Østerrigerne. Garibaldi rykkede den 20de ind i Romagnono og ventedes til Arona, ved den sydvestlige Bred af Lago Maggiore, for, som det heder, derfra at operere mod Laveno, paa den østerrigiske Side af Seen.

Prinds Napoleon har i Søndags indskibet sig til Livorno, hvor en Del af det under hans Kommando staaende 5te Armelegions allerede skal være ankommet for ham. — Ifølge Times skal Frankrig være beredvilligt til at anerkende Neapels Neutralitet.

Keiseren af Østerrigs Afreise til Italien er udsat paa Grund af de overhængende diplomatiske Forhandlinger mellem Hofferne i Berlin og Wien, hvilket endnu ingenlunde synes at have ført til noget Tilfredsstillende.

Angaaende Ruslands Forhold til Østerrig ere Korrespondenter fra Wien og Berlin af meget forskjellig Mening. Medens disse skildrer de to Kabineters venfælselige Forhold til hinanden som fuldkommen tilintetgjort, tror hine, at disse Forhold ved nye diplomatiske Begivenheder have faaet en venligere Skikkelse, og anfører som Følge af denne Bending, at den fra Østerrigs Side allerede besluttede Opstilling af et Observationskorps i Gallicien er bleven hævet.

Tydsland. Hannover vil ikke frasælde sit til Forbundsdagen indbragte Forslag om Opstilling af et Observationskorps ved Rhingrandsen, trods den Modstand, dette Forslag har fundet i Forbundsforsamlingen, navnlig fra Preussens Side. Man har hidtil ei kunnet forklare sig Hannovers ensidige Optræden, men det viser sig nu, at det arbejder i fæltes Maal med Sachsen, idet begge disse Forbundslande søge at benytte de nuværende Forhold til at erhverve sig en mere fremragende Stilling i det fælleslydske Fædreland.

Bayern rustet sig af alle Kræfter. Ifølge en Beretning fra München skulle Kasernerne være saa

overfyldte med Soldater, at man har ifunde at lade Undervisningen i Skolerne ophøre forat kunne benytte de Skolebygninger, der egne sig dertil, som Hjælpekaserne. Begyndelsen skal allerede være gjort.

England. Den ministerielle „Morning Herald“ erklærer, at England ikke har anerkjendt den provisoriske Regjering i Toscana, fordi det engelske Kabinet ikke har modtaget nogen officiel Meddelelse om Regjeringsforandringen, og fordi Toscana ikke er nogen uafhængig Stat, men staar i et Slags Afhængighedsforhold til Piemont. „Times“ billiger ogsaa denne Ikkæanerkjendelse. Men England har taget saa liden Notice af hin provisoriske Regjering, at Hertugen af Toscana først i disse Dage har udnævnt en ny Gesandt i England, en Fornyelse, som identivis har fundet Sted med den engelske Regjerings Samtykke.

Ogsaa alle de øvrige Magter, Rusland med Indbefattet, skulle have neget den provisoriske Regjering i Toscana dens Anerkjendelse. Forsvrigt skal Frankrig, efter hvad der gjentagende forsværes, ikke være utilbøieligt til at indvilge i en Tilbagekaldelse af Arve-Storhertugen, naar Storhertugen definitivt skulde have afstaaet fra Regjeringen.

Den engelske Regjering vedbliver at træffe Forholdsregler til dens strenge Neutralitet. Ifølge en Meddelelse af „Times“ ere Medlemme af Regjeringen blevene gjort opmærksomme paa, at enhver Udtæning af Skibe til den franske Regjering for Transportation er forbudt under Straf af Skibets Konfiskation og Fængsel.

Frankrig. Frankrig har endnu ikke anerkjendt Neapels Neutralitet. Hvad angaar det pavelige Gebets Neutralitet er man derimod kommen til Enighed, idet Østerrig, ifølge en Depesche fra Rom, officielt har anerkjendt den.

Østerrig. Den østerrigiske Arme vil snart blive betydelig forstærket, thi det heder fra Wien, at tre nye Korps, hvert paa 45,000 Mand, have faaet Ordre til i al Hast at begive sig til Italien.

— Fra Wien skrives den 19de, at den norske Brig Alma, kommende fra Benedig, ifølge et Telegram fra Viano har været besøgt af en fransk Fregat. Kapteinen erholdt den Erklæring, at med Undtagelse af Trieste og Ancona vare alle østerrigiske Havne erklærede i Blokadetilstand. Fæstningskommandanten i Benedig havde dog ikke erholdt nogen Notifikation desangaaende.

Sardinien. Ifølge en Telegrafdepesche fra Alessandria fra den 21de Mai havde Østerrigerne foretaget et Angreb med 15,000 Mand, men vare blevene slaede tilbage af en fransk Division med et Tab af 200 Fanger og en Oberst, medens Frankmændene have tabt 500 Mand døde og saarede. Med Undtagelse af denne Depesche høres intet væsentligt Nytt fra Krigsskuepladsen. Telegrafene synes med Hensyn til Troppebevægelserne at have været forstummet. „Monitoren“ melder fra Alessandria af 19de ds., at Keiser Napoleon havde vendt tilbage fra sin Inspiceringsudflugt til Forposterne langs Po-floden til Valenza samt det 1ste og 3die Korps ved Tortona og Pontecurone. Østerrigerne forsøgte den 18de at befæste og blinde et Hus paa den venstre Po-Bred forat forhindre, at Flodovergangen blev

feet fra Valenzia. Nogle Stub af Artilleriet paa 2600 Metres Afstand var nok til at fordrive dem. Den 19de om Morgenen trak Østerrigerne sig tilbage fra Vercelli og sprængte Broen over Sesla. Ved Voghera har ogsaa en lille Kavallerifægtning fundet Sted mellem et piemontesisk og et østerrigsk Streikkorps, hvorved Piemonteserne have slaet Østerrigerne paa Flugt og taget en Korporal til Fange.

I Nærheden af Cattari have 15 franske Krigsskibe vist sig. De franske Krigsskibe, som ankre udenfor Venedig, have allerede taget 12 større og mindre Skibe.

Hertugen af Modena har gjort et nyt Forsøg paa at gjenøbre Byerne Massa og Carrara; men de der staaende sardiniske og toscanske Tropper i Forbindelse med Nationalgarden have slaet de modesniske Tropper tilbage efter 3 Timers Kamp.

Prinds Napoleon opholder sig endnu i Genua, hvor han er beskæftiget med Organisationen af det nye italienske Armekorps, som han skal kommandere. Den 13de Mai udstedte han en Dagsbefaling, der i Stil med Keiserens paaberaaber sig historiske Minde fra den ældre og nyere Tid og ender med Udraabet: "Leve Keiseren! leve Frankrig! leve den italienske Uafhængighed!" Korpsets Bestemmelse er endnu ubekendt.

— "Østerr. Korr." fortæller, at 15,000 Mand have angrebet 3000 Østerrigere, der trak sig tilbage fra Vercelli. Dernæst have 2 Brigader Østerrigere trængt Franskmændene bort fra Sesla. Senere have ogsaa Fægtninger fundet Sted, men mindre betydelige. — Prins Napoleon har udstedt en Proklamation til sine Tropper, hvori han erklærer, at han kæmper alene for Italiens Uafhængighed.

Neapel. Kongen af Neapel døde i Søndags. Garibaldi har faldt ind i Lombardiet med 4000 Mand.

Subscriptionsindbydelse

paa en

letfattelig Veileder i Husdyrstellet.

Undertegnede, der i afsigte Vinter reiste omkring i Smaalenene ved Underskottelse af det kongelige Selskab for Norges Vel og Smaalenenes Amts Landhusholdnings-Selskab for at undervise i Husdyrenes rigtige Udvalg, Røgt og hele Behandling, tillader sig herved at indbyde til Subskription paa en kort og letfattelig Veileder i Husdyrstellet. Under mine Omreiser er jeg bleven bestyrket i min tidligere Erfaring om, at det endnu mangenstedes i høi Grad stortes Landmanden paa Rundskab om den rette Økonomi i denne vigtige Gren af Landhusholdningen; men paa den anden Side har jeg ogsaa faaet Erfaring om, at han gjerne lytter til Belæring. Jeg har modtaget flere Opfordringer til at udgive en liden Bog om Gjenstanden for min Virksomhed, og efter den Anerkjendelse, der er bleven min Undervisning til Del (der er nemlig til Dato subskriberet omtrent 3000 Exemplarer i Smaalenene), har jeg troet ikke at burde opsætte Udgivelsen længere, samt tillige at give Subskriptionen en videre Udstrækning end først paatænkt. Jeg anbefaler derfor me-

Ekstrif til enhver Landmand. Dets Indhold bliver: Festens og Koens Bygning og de enkelte Deles Forretning, hvad der maa tages Hensyn til ved Udvalget af disse Dyr, for at være sikker paa godt Afkom, de sikreste Kjendemerker paa gode Melketjør, Festens og Koens rigtige Behandling fra den spæde til den voksne Alder, Festens og Koens Røgtning og hele Stel, Stald- og Sjøindretningen, Foderet og dets forskellige Behandlingsmaader, Melkens Behandling, samt disse Dyrs almindeligste Sygdomme, disses Forebyggelse og letteste Behandling og endelig Beskrivelse af de Medicamenter, der kunne komme til Anvendelse, og som Enhver med Lethed kan forskaffe sig og benytte, istedetfor som sædvanligt at søge til den første den bedste Fuster, der Intet forstaar. Bogen udkommer i Løbet af Sommeren paa eget Forlag og bliver 12 Ark Oktav, forsynet med flere oplysende Træsnit og leveres Subskribenterne for 48 ø, der erlægges ved Modtagelsen. Subskriptionen kan tegnes i alle Boglader, samt paa Landet hos vedkommende Lensmænd og hos Andre, som maatte interessere sig for en saadan Bogs Udbredelse. Jeg anmoder derfor DDr. Lensmænd som Andre om at interessere sig for Subskriptionen.

Subskribentsamlere faa paa ti Exemplarer det ellefte frit. Subskribentantallet bedes mig godhedsfuld oplyst i ufrankerede Breve inden Udgangen af Juni d. A. for at Dplaget kan bestemmes.

Carpsborg i Mai 1859.

B. Lambrechts,
Dyr læge.

Christiania Kornpriser.

Indenlandst

Hvede, 3 $\frac{1}{2}$ a 5 $\frac{1}{2}$ Spd. intet solgt.
Rug, 16 ø a 17 ø.
Byg, 11 ø a 14 ø.
Havre 10 a 11 ø.

Udenlandst

Rug østersøst 19 ø 6 ø a 19 ø 12 ø.
Rug dansk 17 ø.
Byg 2rabitgt 16 ø a 16 ø 12 ø.
Erter 4 a 5 Spd.
Hvede 5 $\frac{1}{2}$ a 5 $\frac{1}{2}$ Spd.

Christiania Fiskepriser.

Stld, Røkm. 5 $\frac{1}{2}$ a 5 $\frac{1}{10}$ Spd. pr. Ld.
Stld, stor Mtd. 4 $\frac{1}{2}$ a 5 Spd. pr. Ld.
Stld, smaa do. 4 a 4 $\frac{1}{2}$ Spd.
Stld, stor Christ. 18 $\frac{1}{2}$ a 19 ø pr. Ld.
Stld, smaa do. 13 ø a 14 ø pr. Ld.
Storset 4 ø 12 ø a 1 Spd. pr. Bog.
Middelsæt 3 ø 12 ø pr. Bog.
Smaaet 2 ø 12 ø a 3 ø pr. Bog.
Røbskær 6 ø 12 ø.

Følgebld til Skilling-Magazinet.

Christiania.

Trykt og forlagt af W. G. Fabritius.